

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Neste Markkinointi Oy

PL 95

00095 Neste

Y-tunnus 1626490-8

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti

Pajusaari, Kemi

Osoite

Lastaajantie 2, Kemi

Kiinteistötunnus

240-28-2801-3, 240-28-2801-5

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 24.1.2024.

AIKAISEMMAT PÄÄTÖKSET

Ilmoituksessa esitetyille kiinteistöille on annettu 21.8.2020 ympäristönsuojelulain 136 §:n mukainen päätös LAPELY/3073/2019. Päätös on voimassa 30.9.2025 asti. Vuonna

2020 annetussa päätöksessä maaperä on edellytetty puhdistamaan biotuotetehtaan rakennustöiden vaatiman laajuuden mukaisesti. Nyt annetun päätöksen esitetyllä toimenpidealueella ei ole toteutettu viime vuosina maanrakennustöitä eikä kyseiselle alueelle ole annettu ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisia päätöksiä.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA KÄYTTÖTARKOITUS

Ilmoituksen kohteena olevat kiinteistöt sijaitsevat asemakaavoitetulla alueella. Alue on osoitettu asemakaavassa ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alueeksi kaavamerkinnällä (TT). Alueella saa harjoittaa puunjalostusteollisuutta ja siihen liittyviä toimintoja. Alueen käyttötarkoitus ei ole muuttumassa, toiminta jatkuu kaavanmukaisessa teollisuuskäytössä.

ILMOITETTU TOIMINTA

Pajusaarella on harjoitettu teollisuustoimintaa jo 1870-luvulta alkaen. Neste Markkinointi Oy on aloittanut polttoaineen jakelutoiminnan D Metsä Board (2696) -asemalta tehdasalueella 1994. Jakeluasemalta on myyty moottoripolttoöljyä maanpäällisestä säiliöstä. Jakelutoiminnot lopetetaan keväällä 2024 ja jakelutoimintoihin liittyvät rakenteet puretaan. Samassa yhteydessä jakelutoiminnasta mahdollisesti aiheutunut pilaantunut maaperä puhdistetaan aseman purkamisen vaatimassa laajuudessa.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Maaperä on tutkimuskohteen piha-alueella pääosin asfaltoitu. Aseman vieressä kulkee tehtaan sisäinen raidelinja. Liikennöintialueiden ulkopuoliset alueet ovat nurmipintaisia. Piste KK4 sijoittuu asfaltin reunaan, jossa maaperä on karkeaa hiekkaa/mursketta 0-0,6 m syvyydelle. Pisteissä KK2 ja KK3 asfaltin alapuolella on mursketta 0,5-0,6 m syvyydelle. Pisteessä KK1 murskekerroksen paksuus on 0,2 m ja sen alapuolella on karkeaa hiekkaa 0,3 m. Pintakerrosten alapuolella 0,5-0,6 m syvyydeltä alaspäin maaperä on hiekkaa 1,5–2,1 m syvyydelle. Pohjamaa on siltistä hiekkaa toteutuneelle kairausvyvyydelle (4 m). Pisteessä KK3 silttinen hiekka on mustaa syvyysvälillä 2,1–3,7 m. Pisteessä KK1 havaittiin sulfidisilttiä 3,6 m syvyydeltä alaspäin.

Tutkimuskohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Kuivanuoro (vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, 1224002) sijaitsee noin 1 km päässä kohteesta länteen. Pohjavesi oli pohjavesiputkessa (PVP3) 0,79 m syvyydellä maanpinnasta eli tasolla +1,78 (N2000).

Lähin pintavesistö, Kurimonhaara (Kemijoen suistoaluetta), sijaitsee noin 350 m kohteesta länteen.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Kohteessa toteutettiin AFRY Finland Oy:n toimesta ympäristötekniisiä tutkimuksia ja maanäytteenottoon liittyviä kairauksia 19.5.2015. Tutkimukset tehtiin noudattaen riittäviä turvaetäisyyksiä jakelulaitteisiin ja rakenteisiin. Kaikista maanäytteistä määritettiin kaasukromatografisesti raskaiden öljyhiilivetyjen (>C22-C40) pitoisuus, keskitisleiden (>C10-C22) pitoisuus ja bentseeni, tolueeni, etyylibentseeni, ksyleeni ja muut hiilivedyt ja niiden summana haihtuvien hiilivetyjen kokonaismäärä (TVOC, C5-C10). Lisäksi näytteistä määritettiin bensiinin lisäaineiden MTBE:n, TAME:n, TAEE:n ja ETBE:n pitoisuudet. Keskitisleitä (>C11-C21) havaittiin pieni 33 mg/kg pitoisuus pisteessä KK1 (0,5-1,0 m). Muiden tutkittujen parametrien osalta kaikissa näytteissä pitoisuudet alittavat laboratorion määritysrajat. Tehtyjen tutkimusten perusteella kohteessa ei havaittu kohonneita öljyhiilivetyjen pitoisuuksia, mutta tutkimuksia ei voitu kohdistaa käynnissä olevan jakelutoiminnan vuoksi jakelurakenteiden alapuolelle. Säiliö- ja jakelualueella sekä öljynerotusjärjestelmän alueella sijaitsee tutkimukseen liittyvät epävarmuustekijät huomioiden, mahdollisesti haitta-ainepitoisia maa-aineksia rakenteiden alapuolella arviolta noin 100 tonnia.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Mikäli aseman purkamisen yhteydessä säiliö-/jakelualueen ja öljynerottimen alapuolella on jakeluasematoiminnasta aiheutunutta pilaantunutta maa-ainesta, toisin kuin mitä tutkimuspisteiden kohdalla havaittiin, sovelletaan purkukaivujen vaatimalla kaivualueella puhdistuksen numeerisiksi tavoitetasoiksi ilman erillistä riskinarviota noudatettaviksi ylempiä ohjearvoja (Valtioneuvoston asetus 214/2007). Ne soveltuvat tässä kohteessa käytettäväksi, koska kohteessa ei harjoiteta ravintokasvien viljelyä, vaaraa öljyhiilivetyjen kulkeutumisesta sisäilmaan ei ole, kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä kohteesta aiheudu vaaraa pohjaveden käytölle eikä naapuruston toiminnoille. Mikäli vastoin ennakko-odotuksia esiintyy merkittävästi suurempia haitta-ainepitoisuuksia purkujen vuoksi tehtäviä kaivuja laajemmalla alueella, laaditaan niiden vaikutuksesta erikseen riskinarvio, mikä voi päättyä alustavasti esitetyistä tavoitetasoista poikkeaviinkin tavoitteisiin. Edellä esitetyt tavoitetasot arvioidaan riittävän turvalliseksi puhdistustavoitteeksi huomioiden alueen nykyinen ja tuleva käyttö kartonkitehdasalueena. Puhdistus toteutetaan siten, että puhdistettavaa kohdetta

voidaan puhdistuksen jälkeen käyttää asemankaavan mukaisesti ilman, että päättäneestä jakelutoiminnasta aiheutuu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Puhdistusmenetelmä ja valintaperusteet

Puhdistus tehdään massanvaihtona. Kaivuu ulotetaan purkutöiden vaatimaan laajuuteen. Mikäli purkamisen aikana havaitaan esteitä, joiden takia pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa tai kohonneita öljyhiilivetypitoisuuksia havaitaan purkukaivuja laajemmalla alueella, laaditaan saavutetusta tilanteesta riskinarvio. Riskinarvion perusteella päätetään, tarvitaanko aktiivisia jatkotoimenpiteitä, vai voidaanko maaperä jättää puhdistumaan luontaisesti.

Puhdistustavoitteet alittavan maa-aineksen hyödyntäminen ja jätteiden käsittely

Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan maa-aineksia, joissa pitoisuus alittaa tavoitepitoisuudet, hyödynnetään näitä massoja kaivannon täytössä, silloin kun massat ovat rakentamiskelpoisia. Tällä vältetään turhaa maa-aineksen poiskuljetusta ja korvaavan materiaalin hankintaa. Käyttökelpoiseksi todetut kaivumaat läjitetään kiinteistölle kaivualueen läheisyyteen. Maa-ainesten haitta-aineiden pitoisuustaso analysoidaan kenttätesteillä (esim. PetroFlag) ja tarkistetaan pistokokein laboratorioanalyysillä. Puhdistustavoitteen alittavat massat hyödynnetään kaivannon alustäytöissä kaivannon pohjalla, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia. Pintamaahan sovelletaan YHO 6/2014 suositusta kestäväälle kunnostukselle. Pintamaahan (0- 0,5 m:n syvyydelle) ei sijoiteta kynnysarvopitoisuuksia ylittävää maata.

Mikäli puhdistusalueilla havaitaan jätteitä, jätteet kerätään, lajitellaan ja toimitetaan luvanvaraisiin jätteen vastaanotto- tai kierrätyspisteisiin. Jätteet ja niiden toimitus raportoidaan loppuraportissa asianmukaisine koodeineen ja nimikkeineen. Purettavista jakelurakenteista toimitetaan mahdollisesti öljyinen betoni käsiteltäväksi ja loppusijoittavaksi laitokseen tai jäteasemalle, jolla on lupa vastaanottaa pilaantunutta betonia. Pilaantumaton betoni toimitetaan jatkokäytettäväksi.

Sulfidimaiden käsittely

Aseman alueella tutkimuspisteessä KK1 esiintyi sulfidisilttiä 3,6 m syvyydeltä alaspäin. Myös pisteessä KK3 silttinen hiekka on mustaa syvyydellä 2,1–3,7 m, mikä voi viitata happamaan sulfaattimaahan. Suunniteltu kaivussyvyys ei tutkituilta osin kaivualueutta ulotu todettuun sulfidimaakerrokseen (3,6 m), mutta se on mahdollista pisteen

öljynerottimen läheisyydessä. Mikäli kaivussyvyys muuttuu suunnitellusta, on sulfidipitoinen maa huomioitava muun muassa pohjaveden pumppauksessa ja massanvaihdoissa.

Sulfidimaat voidaan tarvittaessa toimittaa luvanvaraiseen vastaanottoaikaan, jonne ilmoitetaan etukäteen kyseisen maa-erän toimittamisesta. Mahdolliset sulfidiset maat eivät estä rakentamista alueella, mutta sulfidimaiden käsittelyyn on kiinnitettävä huomioita. Paras keino hallita happamuuden syntymistä on estää potentiaalisten happamien sulfaattimaiden altistuminen ilmakehän hapelle. Hapan valunta voi syntyä, mikäli maaperää kuivatetaan sulfidikerrokseen asti tai mikäli maaperä pääsee hapettumaan esimerkiksi putkikaivantojen yhteydessä. Tällöin mahdollisten happamien kuivatusvesien käsittelyyn ja johtamiseen ympäristöön on kiinnitettävä huomiota. Mikäli maaperää joudutaan kuivattamaan sulfidikerrokseen asti, tulisi kuivatusvesien pH:ta seurata ja neutraloida, mikäli kuivatusvesien pH laskee alhaiseksi.

Maaperä voi päästä myös hapettumaan, mikäli sulfidisia maita joudutaan vaihtamaan rakennuspaikalla. Tällöin sulfidisten maiden läjitykseen on kiinnitettävä huomiota, jotta happamia valuntoja ei pääsisi valumaan ympäristöön. Yksinkertaisimmillaan poiskaivettujen sulfidisten massojen hapettuminen voidaan estää läjittämällä maamassat vedellä kyllästyneeseen tilaan, mikäli tällaiseen läjitykseen sopiva kohde on tiedossa. Läjitettäessä sulfidisia maita kuivalle maalle tulee sulfidimaat peittää ja eristää, jotta ilmakehän happi ei pääse hapettamaan sulfidia. Tarvittaessa kaivumaat on käsiteltävä esimerkiksi kalkilla. Käytettävä kalkkilaatu ja sen määrä on mitoitettava aina kohdekohtaisesti erillisin laskelmin. Läjitettäessä kuivalle maalle valumavesien pH:n seuranta on suositeltavaa, jotta tiedetään, toimiiko peittorakenne vai kulkeutuuko läjityksen seurauksena happamia vesiä ympäristöön.

Lisäksi happamien valuntojen lisäksi potentiaalisesti happamat sulfaattimaat voivat sisältää metalleja, jotka voivat kulkeutuvat happamien valuntojen mukana ympäristöön.

Puhdistustyön laadunvalvonta

Kohteeseen nimetään ympäristötekniinen valvoja, joka tarkistaa puhdistustyön tarpeellisuuden purkutöiden yhteydessä ja ohjaa tarvittaessa kunnostustyötä sekä laatii siitä loppuraportin.

Kaivu- ja mahdollisten puhdistustöiden ohjaamisessa hyödynnetään kaivutyön aikana mahdollisen pilaantuneen alueen rajaamiseksi pikatestilaitteita, esim. PetroFlag sekä laboratoriomäärittelyksiä.

Maaperän kaivutoimenpiteet ja mahdollinen puhdistus ovat riittäviä, kun kaivannosta otettujen kenttätestien ja laboratoriossa analysoitujen jäännöspitoisuusnäytteiden öljyhiilivetypitoisuudet alittavat puhdistuksen tavoitepitoisuudet. Mikäli tavoitepitoisuuksia ei kaivua rajoittavan tekijän takia saavuteta, ja laadittava riskinarvio osoittaa, ettei jäännöspitoisuuksista ole haittaa ympäristölle eikä lähialueen asukkaiden terveydelle, maaperä voidaan jättää puhdistumaan luontaisesti. Mikäli riskinarvio osoittaa tilanteesta aiheutuvan haittaa, jatketaan puhdistusta muilla menetelmillä, jotta haitattomat pitoisuustasot saavutetaan.

Kun valvoja on todennut ja ympäristöviranomainen hyväksynyt massanpoiston riittävyys, täytetään kaivannot muualta tuotavilla pilaantumattomilla ja routimattomilla massoilla sekä puhdistustavoitteen alittavilla rakentamiskelpoisilla kaivumassoilla.

Ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Työmaa-alueella saa liikkua ainoastaan kaivutyöhön osallistuvat henkilöt asianmukaisin turva- ja suojalaittein varustautuneena. Aseman purkualue eristetään suojapuomein ja merkein. Alueelta mahdollisesti poistettavat öljyhiilivetyjen pilaamat maat kuljetetaan pois tarkoitukseen soveltuvalla kalustolla. Maa-ainekuormat peitetään tarvittaessa maa-aineksen pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Pilaantuneen maan kulkeutuminen auton- ja työkoneiden renkaiden mukana estetään. Työmaaliikenne järjestetään siten, että toiminnasta on mahdollisimman vähän häiriötä naapurikiinteistöjen käytölle ja muulle liikenteelle. Nesteiden yleisiä turvaohjeita noudatetaan.

Kohteessa pohjaveden todettiin olevan noin 0,8 metrin syvyydellä maanpinnan alapuolella, joten kaivantoihin voi mahdollisesti kertyä pohjavettä. Kaivantoon kertyvä vesi poistetaan ensisijaisesti pumppaamalla aseman olemassa olevan öljynerottimen kautta tai imuautolla. Tarvittaessa kaivantoon kertyvästä vedestä otetaan aseman purkutöiden aikana näyte, jonka perusteella päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä pohjaveden osalta, mikäli pohjavedessä esiintyy haitta-aineita.

Aikataulu ja puhdistustyön suorittaminen

Puhdistustyö suoritetaan jakeluaseman purkutöiden ja rakenteiden vaatimassa laajuudessa ja aikataulussa, arviolta huhtikuussa 2024.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitun jakeluaseman (Neste D-asema nro. 2696 Metsä Board Kemi) maaperän puhdistamisen. Maaperän puhdistustöille on saatava päätöksen kohteena olevien kiinteistöjen omistajilta suostumus ennen puhdistustöiden aloittamista. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöiltä RN:ot 240-28-2801-3 ja 240-28-2801-5 on puhdistettava vähintään jakelurakenteiden purkutöiden vaatimassa laajuudessa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- keskitisleet (>C10-C21) 1 000 mg/kg,
- raskaat öljyjakeet (>C21-C40) 2 000 mg/kg.

Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Mikäli haitta-aineita sisältäviä maa-aineksia aiotaan hyödyntää kaivupaikan ulkopuolella, päätöksen alaisten kiinteistöjen alueella, on hyödyntämispaikat esitettävä hyvissä ajoin erikseen hyväksyttäväksi Lapin ELY-keskukselle. Lisäksi on huomioitava, että haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen on toteuttava niin, että pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvontason.

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen.

Toimintaan liittyvät käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa. Maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja arvioitava puhdistustarve.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteen luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.

5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.
6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräykset melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja

Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalyysien. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:

- yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
- laboratorion analyysitulokset,
- toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
- näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
- selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
- tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
- työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistöjen alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen kiinteistöillä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Toteuttamalla pilaantuneen maan puhdistaminen ympäristön kannalta kestävästi ja kustannustehokkaasti säästetään neitseellisiä luonnonmateriaaleja ja samalla minimoimaan ympäristöön kohdistuvia kokonaisvaltaisia haittoja. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa

työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää,

että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla: <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset#ymp%C3%A4rist%C3%B6%20ja%20luonnonvarat>

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kunnan verkkosivulla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: <https://www.ymparisto.fi/fi/luvat-ja-velvoitteet/ysln-kertaluonteiset-ilmoitusmenettelyt/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistaminen/puhdistuspaatokset/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistuspaatokset-lappi>

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 25 § ja 26 §,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja
elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista
vuonna 2024 (1215/2023).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 928 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen
maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) mukainen suorittemaksu.
Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 58
€/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 928 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä
maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun
pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen
noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis-
ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) ja sen liitteenä
olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 165 €, 6-13 tuntia 425 €, 14-27 tuntia 1 270 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Hakija

Jäljennös maksutta (sähköisesti):

Kiinteistöjen omistajat

Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET

Liite 1. Sijaintikartta

Liite 2. Aluekartta

Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **14.3.2024**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasan hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **270 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/406/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/406/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Anttila Kati 06.02.2024 08:03

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 06.02.2024 08:07